

AAKKRANT

April 2018 – Officieel orgaan van Vereniging Aak

www.verenigingaak.nl

Bestuurlijk afscheid

Tijdens de ledenvergadering op 29 januari jl. hebben wij afscheid genomen van Egbert van der Molen en Klaas Tijsen als respectievelijk voorzitter en bestuurslid.

Beide zijn akenisten van het eerste uur en hebben een enorme staat van dienst bij onze vereniging, waarvoor wij ze zeer erkentelijk en dankbaar zijn.

Egbert en Klaas blijven zeer nauw betrokken bij het reilen en zeilen van de aak. Hun inzet en werkzaamheden gaan gewoon door, zij het niet als bestuurslid.

En zeg nu zelf: er is geen leven na of zonder de aak!

Egbert en Klaas worden in het zonnetje gezet tijdens de jaarlijkse ledenvergadering

Van de nieuwe voorzitter

Het is voor mij een eer om Egbert van der Molen op te mogen volgen als voorzitter van de Vereniging Aak. De cultuurhistorische waarde van ons nautische erfgoed is van groot belang als tastbaar overblijfsel uit de geschiedenis van het voormalige Zuiderzee-eiland Wieringen. We zijn steeds weer geboeid door de verhalen over hoe het er vroeger aan toe ging en de enorme veranderingen die plaatsvonden sinds de aansluiting met het vasteland.

De WR 173 is als officieel erkend varend monument een fantastisch schip, op maat gemaakt voor de beleving van onze prachtige omgeving op de wadden! Het gaat ook over het behoud van een stukje identiteit. Binnen de Vereniging Aak en zeker door de bemanning aan boord wordt ook het Wieringer dialect gekoesterd (lijkend op, maar niet te verwarren met het Westfries). Als nazaat van het Wieringer vissersgeslacht Koorn voel ik mij verbonden. Aan alles kun je merken dat "de Aak" leeft!

Bert en dochter Leontine

In deze uitgave van de Aakkrant kun je lezen over het onderhoud van het schip en de komende activiteiten. De agenda van de WR 173 is strak gepland. Naast de deelname aan evenementen in Den Helder, Den Oever, Elburg, Medemblik en Kampen zijn er vaardagen voor leden gepland. Verder zijn zes data gereserveerd voor een dagtocht met droogvallen en wadlopen, rekening houdend met de getijden. Uiteraard onder voorbehoud wat betreft de weersomstandigheden en beschikbare bemanning.

Een belangrijke taak van de Vereniging Aak is het behoud van de WR 173. Door een grote groep trouwe leden, vrijwilligers, royale giften en subsidie van de Gemeente Hollands Kroon zijn wij steeds in staat geweest om het schip zodanig te conserveren dat zij de tand des tijds doorstaat.

Het schip is bijzonder onderhoudsgevoelig, elk jaar is er wel weer iets wat moet worden vervangen. Dit vergt een strak financieel beheer en de inzet van een groot aantal vrijwilligers met kennis van zaken.

De "onderhoudsploeg" wordt nauwgezet aangestuurd door Klaas Tijsen en Hennie de Jong met een jaarlijkse vergadering en doorlopende rapportage aan het bestuur.

Sinds de laatste restauratie bleek het roer afgelopen seizoen aan vervanging toe. Dit is inmiddels gerealiseerd. Bij de voorbereiding van het nieuwe seizoen is de mast in de haven van De Haukes aan de kant gelegd en aan een grondige inspectie onderworpen, ook hier blijkt intensief onderhoud noodzakelijk.

Tijdens de algemene ledenvergadering in januari zijn de voorlopige plannen voor een nieuwe historische hoek in de haven van Den Oever gepresenteerd. Veelbelovend, al zal er nog het nodige moeten worden overlegd en voorbereid.

Namens het bestuur wil ik bij dezen iedereen die het afgelopen jaar de WR 173 een warm hart heeft toegedragen en zich heeft ingezet om onze doelen te bereiken bedanken. "De Aak" drijft op haar actieve leden. Wij hebben er zin in om er ook dit jaar weer samen iets moois van te maken.

Tenslotte citeer ik Egbert: "Tot ziens op of om de Aak, waar dan ook!"

Bert Jongsma

Even voorstellen: Hennie de Jong

Tijdens de algemene ledenvergadering in januari jl. ben ik aangesteld als bestuurslid van de Vereniging Aak en daarom wil ik mij even aan jullie voorstellen. Mijn naam is Hendricus de Jong, roepnaam Hennie. Ik ben geboren in Den Helder op 28 april 1957 en woon in Anna Paulowna.

Bij de marine ben ik als burger werkzaam als scheepsmaker, scheepstuiger, leerbewerker en nu als techniek bij de Goalkeeper. Ik ga bij de vereniging de bestuurstaken van Klaas Tijsen overnemen en ik hoop dat ik het net zo goed zal gaan doen. Klaas zijn tijd zat er op en was daarom in het bestuur niet meer herkiezbaar.

Klaas blijft actief bij de vereniging en zal mij met raad en daad bijstaan. Zoals jullie weten heeft Klaas veel voor de vereniging gedaan en hierdoor veel ervaring opgedaan. Van zijn ervaring en kennis wil ik dan ook graag gebruik maken.

Na een paar pittige restauraties en het honderdjarig bestaan van de aak met ter afsluiting een schitterende boek zijn we nu in stiller vaarwater gekomen, maar het onderhoud blijft elk jaar terugkomen. Met een team enthousiaste mensen komt dat wel goed. Met het onderhoud bedoel ik schuren lakken, mast, motor, katten (blokken), touwwerk (manilla). Dit moet standaard elk jaar gebeuren.

Gereedschapsbuidel van Hennie

Wat binnen een aantal jaren wel vernieuwd moet worden dat is het grootzeil en de fok, wat dus best in de papieren gaat lopen. Als deze Aakkrant uitkomt, dan is het roer al vernieuwd en in de lak gezet. Dit wordt allemaal gerealiseerd voor het vaarseizoen begint.

In december heb ik samen met mijn kleinzoon James (2 1/2 jaar) de aak bekeken en kreeg ik in de gaten dat hij dat prachtig vond. En dan begin je te denken: zou hij het over een jaar of 10 nog leuk vinden? Want wie de jeugd heeft, die heeft de toekomst. Dus ik zij tegen Elly (echtgenote): ik maak James lid van de Vereniging Aak, want er moet meer jeugd bij komen en het gezegde luidt: als er één schaaap over de dam, dan volgen er meer. Toch?

Hennie de Jong

Onderhoud 2017

In het mooie voorjaar van 2017 is in haven van De Haukes al vroeg begonnen met het schuren en lakken van de aak en mast. De losse delen, blokken en touwwerk waren in de loods al opgeknapt. In de top van de mast zit 1 hanepoot die niet al te best is, daar komt een nieuwe voor en die zal in 2018 gemonteerd worden. De motor en accu's werden weer onderhouden.

Opgetuigd en wel kon koers gezet worden naar de historische helling van Willemsoord in Den Helder.

Op de werf werden we keurig op de helling gezet en konden we aan het werk. Er werd een vreemd "gat" in de kingang (onder water) aan stuurboordzijde ontdekt. Omdat de gang slechts voor 1/3 door was en het gat bovendien op een spant zat, werd besloten dit bij een volgende hellingbeurt in 2018 aan te laten pakken. De oorzaak is tot nu raadselachtig. Na de gebruikelijke inspectie, schoonmaak- en schilderwerkzaamheden kon de aak na een week weer te water. We waren zeer te spreken over de helling, de entourage en de faciliteiten.

In Den Oever hebben we gewacht op een mooie droge dag om het lakwerk een laatste laag te geven. Omdat het roer al aardig gedateerd is en steeds slapper werd, is besloten een nieuw roer incl. beslag te laten maken bij onze huiswerf te Workum. Dit zal geschieden in 2018.

Tijdens een pittige tocht uit Elburg liet er een stukje naad (20 cm) los in het grootzeil, dit zal begin 2018 gerepareerd worden.

Er is eenmaal vergaderd met de onderhoudsploeg. Verder hebben we een rustig onderhoudsjaar gehad, hopelijk blijft dat nog even zo. En ik kan klassiek afsluiten met de kreet dat vele handen het werk licht hebben gemaakt

Alle vrijwilligers heel erg bedankt.

Klaas Tijssen

Droogvallen op het wad

Rabobank Clubkas Campagne

De RaboFietsSponsortocht is niet meer. De bank gaat het anders doen en wel onder de naam Rabobank Clubkas Campagne. Elk lid van de Rabobank Kop van Noord-Holland krijgt de mogelijkheid om online of via een Rabobank kantoor 5 stemmen uit te brengen, met een max. van 2 stemmen per vereniging. Vervolgens zal naar het aantal verworven stemmen aan onze vereniging een bedrag worden geschonken. Het totaal beschikbaar gestelde bedrag voor de kop van Noord Holland is € 200.000. Als wij als Vereniging Aak hiermee ons voordeel willen doen, dan zou het mooi zijn als onze leden massaal op ons zouden stemmen. De aak kan wel wat financiële wind in de zeilen gebruiken, omdat ze dringend aan vervanging toe zijn. Elk lid van de Rabo Bank Kop van Noord-Holland ontvangt voor 8 mei uitleg over hoe men kan stemmen. U kunt tot 28 mei stemmen. Op de website van de Rabobank is alle informatie te vinden.

Droogvallen op het Wad

Het merendeel van de lezers van dit verhaal – immers allemaal fan van de WR 173 – zullen het wel eens hebben meegemaakt: de metamorfose van het wad. Van watermassa naar zandplaat. Voor mij een wonderlijke ervaring. Ik ken de Waddenzee als echte zee. Vele malen doorkruist met een scherp jacht en dat doe je meestal met redelijk hoogwater.

Maandag 18 september mocht ik als gast meevaren met de WR173. Maar zou het wat worden? Jaap Groen en ik vertrokken om 8.45 uur uit Alkmaar. Het had die nacht behoorlijk geregend en de weersverwachting voor maandag waren niet erg hoopgevend. Het viel gelukkig nogal mee. Aan de horizonen overall donkere buienluchten, maar in Den Oever was het droog. Ons gezelschap bestond uit 7 mensen. De vaste bemanning – schippers Klaas Tijssen en Henk Dikken – en 5 gasten. We werden hartelijk welkom geheten aan boord van de WR 173.

Voor mij, op dat moment nog aspirant lid van de Vereniging Aak en nu ik dit schrijf echt lid, een belevenis. Nooit eerder heb ik op zo'n klassieker gezeten. Wat een schip! 12 Ton hout, wat een massiviteit. Met dit soort schepen gingen de vissers destijds in weer en wind hun werk doen op het wad. Het moeten sterke mensen geweest zijn, want alles gebeurde met spierkracht! Ondertussen bekeek ik het schip: de massieve mast, de zwaarden, het knusse vooronder met

een antiek kachelte en ruimtes welke vroeger misschien als slaapplekken waren ingericht. Het tuigage, de zware zeilen..

Het was droog op het wad en de zon kregen we er gratis bij. Om ons heen donkere wolken maar ook prachtige lichten. We zaten in "het oog" van het lage drukgebied. Het betekende dat er geen wind was en we dus niet konden zeilen. Jammer. Wel werd de fok nog omhoog getrokken, maar dan om te drogen. Misschien kan ik later nog eens meevaren maar dan onder zeil!

Rond 10 uur vertrokken we vanuit Den Oever en voeren via het "Visjagersgatje" en het "Wieringerdiep" naar de droogvalplaats. Anker uit en wachten maar tot het schip droog zou vallen. Zo hier en daar zag ik de zandplaat verschijnen en kort daarna lagen we droog. Grote activiteit aan boord. Verkleiden, trap langs zij plaatsen, tasjes en gereedschap mee voor de "visserij" op het drooggevalen wad. Mosselen, kokkels en oesters. Daar gingen we voor. Met z'n allen van boord, de aak alleen en onbeheerd achterlatend. Klaas legde ons uit hoe je de kokkels kon vinden "een greep op z'n kant over het zand trekken en als je een tik hoort, met de hark het zand tot ca 10 cm diep doorhaken en dan heb je ze". Soms bleken er een heleboel bij elkaar te liggen. Weer wat geleerd. De visserij leverde aardig wat op. Later – weer aan boord – gingen de schelpdieren in de pan en werden gekookt en direct geconsumeerd met een wijntje er bij. Heerlijk! Inmiddels al wat leuke gesprekjes gehad met de medeopvarenden. Een relaxte sfeer aan boord.

Langzaam zagen we het tij keren en kwamen weer los van de zandplaat. We zetten koers naar Den Oever en arriveerden daar aan het eind van de middag. Een prachtige dag! Ten slotte nog dit. Mooi dat er een grote groep mensen zich verenigen en het daardoor mogelijk is een varend cultureel erfgoed als de Wieringer Aak in goede staat te houden en zo te behouden voor de toekomst.

Henk Zee

Nog te verkrijgen: film en boek

Film: over het leven van, op en om de aak het hele jaar rond.

Boek: met veel foto's en informatie over de aak en de visserij van vroeger.

U steunt hiermee de vereniging en het behoud van de WR 173

Aktiviteiten 2018

Voor leden:

Ledenvaardagen (gratis)

Zondag 27 mei

Zondag 8 juli

Zaterdag 22 september

Droogvaldagen

(leden € 20, niet-leden € 25)

Maandag 28 mei

Woensdag 13 juni

Donderdag 12 juli

Vrijdag 27 juli

Maandag 10 september

Maandag 8 oktober

High tea (€ 35, zie foto)

Zaterdag 14 juli

Voor deze dagen aanmelden:
0227-593009 Annelies Jongsma

Algemene ledenvergadering
maandag 28 januari 2019, 20.00 uur
Gebouw WV Amstelmeer, Haukes

Evenementen waaraan de aak deelneemt:

Botterwedstrijd Den Helder
22 juni (vr.)

Oostwal Botterwedstrijd Kampen
29 en 30 juni (vr. en za.)

Westfriese Waterweek Medemblik

10 t/m 12 augustus (vr. t/m zo.)

Flora- en Visserijdagen Den Oever

24 t/m 27 augustus (vr. t/m ma.)

Botterdagen Elburg

6 t/m 8 september (do. t/m za.)

Traditionele Schepen Beurs

Den Helder

9 t/m 11 november (vr. t/m zo.)

Bestuur Vereniging Aak

Bert Jongsma, voorzitter

Tel: 0227 – 59 30 09

Gea Barelds, secretaris

Tel: 0227 – 59 33 79

Beltstraat 13

1777 HA Hippolytushoef

E-mail: geabarelds@kpnmail.nl

Annelies Jongsma,

penningmeester

(tevens coördinatie aakverhuur)

Tel: 0227 – 59 30 09

Westerlanderweg 16

1778 KK Westerland

E-mail: admin@verenigingaa.nl

Overige bestuursleden:

Jan Brouwer

Roel van der Schaaf

Tjebbe Tip

Hennie de Jong